

Edo Juraga

Murter

DESET PJESAMA I JEDNA POEMA, IVE ŠIKIĆ BALARA

Ive Šikić Balara je rođen 1931. godine u Murteru na istoimenom otoku. U rodnom mjestu završio je osnovnu školu. Bio je zemljoradnik, ribar i zidar, a uz oca i djeda je izučio postolarski zanat. Čak je kao dubler glumio u filmu *Pobješnjelo more*, koji se 1960. godine snimao na Kornatima. Konačno razvojem turizma Ive je postao ugostitelj i u tom zanimanju radio do umirovljenja. Danas živi u Murteru uobičajenim životom za njegovu dob. Iza obična životopisa svojstvena ljudima ovog podneblja, krije se nešto što Ivu čini bitno drukčijim od njegovih sumješтана. To je pjesnička riječ koja je *šiknula iz tmine* (T.Ujević), iz nutrine, nenadano i neobjašnjivo. Jednostavno joj se htjelo na svjetlo dana. Čini se da joj nije bila bitna školska sprema autora. Jednostavno nastala je pjesnička riječ tamo gdje ju se po logici stvari nije moglo očekivati. Jer naš pjesnik nije poznavao pjesništvo pa čak ni ono čakavsko. I unatoč i usprkos tome pjesnik je rođen. Je li u gluho doba noći kad se dizao iz kreveta i pisao na drvenoj kiupi pod svjetlom voštanice ili pod *provom* dok se brod probijao kroz valove ili za šankom u predahu dok nema nekog tko bi ispijao svoju bevandu, bilo na računu, na skladišnoj primki ili na grubom papiru *škartoca*, svejedno. Mukotrpno i svakojako se rađao stih kao što su mukotrpno živjeli njegovi likovi o kojima pjeva u svojim pjesmama. Škrt je taj izraz kao što je škrtta zemlja koju su oni obrađivali, tvrd kao kamen koji su slagali u gomile, ali i raspevan kao mlade masline u cvatu.

Pjesnik je slagao stihove nevjerojatnim senzibilitetom za ritam, za gotovo biblijsku lapidarnost i odmjerjenost da ni jedna riječ ne bude suvišna, a da je poruka kristalno jasna i blistavo čista. Pjesnika Ivu nećemo naći u antologiji, a kamoli čitanci. Ivi zaista do toga nije ni najmanje stalo. On voli skromna i malena mjesta, *malena mjesta srca moga* (T.Ujević), gdje ga jedino možemo sresti. Prvi put u jednoj maloj i skromnoj knjižici jednostavno naslovljenoj *Pisme s ciglih* četrdeset stranica, tiskane 1966. u izdanju Turističkog društva Murter. U njoj se gotovo stidljivo navodi da Ivini stihovi nemaju namjeru upozoriti svijet na jedno novo pjesničko ime, tim više što je u njoj više početničkih, nezgrapnih i nespretnih stihova nego umjetnički zrelih. A eto, četrdeset godina poslije upravo zbog tih nezgrapnih stihova valja upozoriti taj, recimo, svijet da Ive treba zauzeti mjesto u našem pjesništvu koje zaslužuje. Mjesto makar skromno kakav je i on sam, ali svakako mjesto koje će posvjedočiti da on jest kao što jest njegova pjesnička riječ. Nakon prve zbirke, u Zadarskoj reviji 1979. izlazi mu komedija *Na rivi*, a 2004. Ogranak Matice hrvatske Murter tiska mu reprezentativnu zbirku *Trudni dan*.

U ovom izboru njegove pjesme su prvi puta akcentuirane. Pisane su onako kako se u Murteru govorilo sredinom prošlog stoljeća i još se uvijek manje-više govori, iako vrijeme čini svoje.

Dìdov lašùn

U škúroj konòbi se svítlija kantùn
dè je stàja nùn -
- dìdov lašùn.
pûnta, ùši, a nãpose pet'ica
svítlila se kã ban'ica.

Křš je ìspri njega plàka,
mãlo je ostãlo kãmena
kòga nĩ pomãka.

Prĩ zorè d'ìd je búdiya i sèbe i njèga,
A nĩkad nĩ na arelòj glèda.

škúra – tamna, zamračena

kantùn – kut, ugao

nùn – on

lašùn – kramp

pûnta – oštri krak *lašuna*

ùši – uške za umetnuti drško alatke

pet'ica – širi plosnati krak *lašuna*

ban'ica – stari metalni novac

nĩ - nije

arelòj – sat budilica

Stipĩn kaban'č

Nãš Stípe nĩ nĩkad
u bródu sãm
ùvik je nùn i kabãn.

Nĩ to vèlikĩ kabãn
nègo skùlar kaban'č.
Bãba ga saš'ila
za u skùlu hod'iti
i na duntrĩnu na banč'č.

Přvo slövo
š njīn je naučīja
i kãšnje kã' je narésta
divöjku isprosīja.

U Kurnãti līti
na sīki za čobãna
nīkad nī bīja
bēz svôga kabãna.

Na rībi
pöd provun kãd bi ležã
mečã ga je nãse
i podãse.

Prīko Pūćine
o levantãri na timūnu
držã ga na škīni
na komīnu u kantūnu.

I danã ga sōbun
u bródu nōsi
od nīkoga za pogrnūti se
karitãd ne prōsi.

---

nī - nije

nūn - on

kabãn – kaput s kapuljačom od grubo satkana sukna, nije se zakopčavao

skūlar kabanīć – mali dječji *kaban*

skūla - škola

duntrīna – vjeronauk

bančīć – mala drvena klupa

kãšnje - poslije

sīka – otok, otočić

čobãn – pastir

prōva – pramac broda

mečãti – stavljati

Pūćina – Murtersko more, morski prostor između otoka Murtera i Kornatskog otočja

levantâra – snažan istočni vjetar
timün – kormilo
škîna – leđa
kantün – kut, ugao
karitâd - mislostinja

Géiceva vrâta

Kô znâ o' kâ' su
ëno i sâ' su.

Vïsu o zïdu brëz prâga
nêmaju šësta o' kvâdra,
nëgo sa svâke stranë
trî četïri stïne
dotârane iz Vršëne.

Nëma u njïman brûke,
nëgo svë çâvli kovâni
i ùgusto satkâni.
Dâsku in kïša isprâla,
jër su kuntïno vânka stâla.

Nïka' ni bïlo na njïman
pitûre ni blâka,
âli je zâto sâda –
- žûta kvâka.

šëst – sklad, točna mjera
kvâdar – pravokutnik
brûka – čavao
kuntïno – stalno, neprestano
vânka – vani
pitûra – boja
blâk - katran

Màslina

U prol'če bi se zamodr'ila,
rasprut'ala,
po njôj bi rësa brukv'ala.

Jûdi bi ôko njê čep'rkali
i vod'ili o njôj rač'una –
kã' da je i u k'uci dôma.

Jôš se i sãd na h'rgi poznívaju pr'uti
dê je d'id, ôli prãdid mot'ikun tûka.
jôš je i sãd stãra pr'izida
nã ku je nûn 'ispod njê
kamênje vûka.

A sãd:
- zdrãča je dûši,
sûnce je šûši,
n'iko je nêma pohod'iti,
a kãmoli u rédu okrš'iti.

I umr'iti će stãra màslina!
Ščëta!...

---

rësa – cvijet masline

brukv'ati – pupati

h'rga – panj, donji dio debla masline

pr'izida – široki suhozid uzidan od kamena izvađena prilikom krčenja terena za
sadnju maslina

zdrãča – bodljikava stabljika divlje kupine *Rubus ulmifolius ssp. Dalmaticus*

okrš'iti – rukama s masline pokidati suhe i suviše grančice

ščëta - šteta

Humār

Vēliki i stār
na slēgnutoj kuvērti
jōš je dē kī humār.

Iskrívjen, ispūcan
svūkud pomālo,
gōrnjega díla
dóbro mu je nestālo.

Nī mu ni dōnji štābil vīše
okād nāpa krozâ nja ne odīše.

Vītar mu je razbīja
svē stvāri hidēle,
gōdine su ga brīžnoga
tēško prignjēle.

Ne dīmi se ĩz njega vīše,
A čāđu su mu odāvna ōprale kīše.

---

humār – dimnjak

kuvērta – brodska paluba; ovdje krov

štābil – stabilan

nāpa – ožbukana drvena nadstrešnica iznad kamina koja skuplja dim i usmjerava ga u dimnjak; na njezin rub stavljale su se razne kuhinjske potreštine

hidēle – ukrasne

prignjēsti – pritisnuti

Mjere Parôna

Svâki ìma svôga pòsla dõma,
nêma ga mǎlo ni Mjere Parôna.

Svâko jũtro çin se ustâne,
i to prî nêgo sũnce grãne,
dvõr zalãti, pòsla se prihãti,
štřcne kozĩcu, obãjde kokošĩcu,
tovãra promulã vãnka,
ne stojĩ ‘nã ni minũt brẽz pòsla ãnka.

Tovãra grê u Krãjine popaškulãti
i uspũt šãku tetevĩke ubrãti.

I çili bõžji dãn joj se tãko izvřti,
A prĩdnoç na tovãra pòspazuh
tetevĩke napřti.

I grê dõma nãša Mjere Parôna.

---

zalãtiti – ovlaš pomesti metlom

prihãtiti – prihvatiti

štřcnuti – na brzinu pomusti

obãjiti – pregledati, provjeriti, potražiti

promulãti – pustiti napolje

brẽz - bez

ãnka – niti

Krãjine - naziv za sve zemljišne posjede Murterina na matičnom otoku

popaškulãti – odvesti na pašu

tetevĩka – trajna vazdazelena biljka povijuša s bodljikavom stabljikom *Smilax aspera*

pòspazuh – ispod pazuha

grê - ide

Nāša lāda

Īmamo i mī svōj brodič –
nīti je gajēta
nīti kaič.
Glāve ĩma od smokovīne,
od gūndule nōsi ĩme.

Bārba je udīla
šesnōga tīpa,
u njōj ĩdrimo sāmo pīko līta.
Zīmi je istēgnemo na krāj,
pa se ošūši na būri
kā drvēni pāj.

Uz prolīče, kād je porīnemo,
plīva ka šūpja tīkva,
ūnda u njōj gōdimo
pīko cīloga līta:
na vīše, na smōke,
rību lovīī,
kāko očemo – mōre nan bīti.

I armīž svōj ĩma
od pajōla pa do kljīna:
gvrdeļāj,
bujōl,
spūgu
i – pāj.
Dvī sōhe od stāre klāde,
čā je bila katrīda pokōjne bābe.
Dvā krīva vēsla
kā dvī kosirāče,
tō – kād vōziš
da ũpreš jāče.

Māli jārbul od borovīne,
tānka lantīna od jelovīne.

Kād dīgne trēvu gōri,
pa kād je raširi,
a meštrā sa zmōrca propīri –
ūnda ĩdri kā da letī,
a bārba na krmī timūni
i – kuntēnat sidī.

gajčeta – drveni brod dužine 6-7 m oštre krme i ovalna dna; pokrivena pramca i djelomice krme; opremljen je jarbolom s latinskim, oštrim, jedrom i veslima

kaič – drveni brod jednak gajeti samo nešto manji (dug oko 5,5 m)

glāve – rebra broda

gūndula – plitki drvni brodič s jednim ili dva vesla ponekad i s malim jedrom

ščstan, - zgodan, skladan, pristao

krāj – kopno

pāj – ispolac za izbacivanje vode iz broda

porīnuti - gurutu u more (za brod)

ūnda – onda

armiž – oprema broda

pajōl – dio podnice broda

gvrdelāj -- bokobran

bujōl – drvena ovalna posuda s dvije uške povezane konopom

spūga – spužva

sōha – ležište vesla od polukružno izrezanog komada tvrda drva

klāda – duga drvena klupa

katrīda – stolac

kosirāča – tanje kovano srpasto sječivo s drvenom ručkom za branje trave i

kidanje korova

jārbul – jarbol

lantīna – katarka, duga drvena motka okrugla presjeka na koju se priveže jedro

trēva – četverokutno jedro s jednom ili dvije (gornjom i donjom) katarke

meštrā – maestral, sjeverozapadni vjetar

sa zmōrca – sa sjeverozapada

timūniti - kormilariti

kuntēnat - zadovoljan

Kömin i nãpa

Kömin u stãro vrîme
zãpača bi trëti dî hužîne.

Nã njemu su stãle
trînoge
škãmji
klupîce
i tîkule dvî polovîce.
U kantúnu je bila drvëna klãda
na kôj je sidîla i prëla
pokôjna bãba.
Na drûgoj klãdi gospodãr i gospodarîca
a na škãmje i klupîce mãla dîca.
Rîbar bi ãëja uza stãru bãbu
razvmûja bi žerãvu
i mëtnuja pãnke da se pãru.

Möglo je stãti i vîše hamîje
jërbo
na köminu se rãdi
na köminu se idë
na köminu se grîje.

Komöštra su vîsila po srî' humãra
o zîdu gradîje
pëka
i prsûra stãra.
Pöviše njëga je bila nãpa
na kôj bi stãla stvãr svãka
grbãč i kljîn
i stãri bruncîn.
Pövrsla
žîcu za privêzati lonãc
tôtek bi vãjk iskã otãc.

Tôte bi stâli opânci stâri
opûte priške
i hjîbac gnjîle hriškê
dřšką kosíri i kosirăče
stâre motîke
i ôkviri od stâre slîke.
Sôl
ûje
hurminâde
i grûmen jutîce mlâde.
I papâr.
Tô je bîla krêdenca i ormâr.

Sâd ih vîše nîko ne duperâ
ispâli su iz hužîne
a mâla díca nê znaju
ni kâko in je îme.

---

kôrnin – kamin, otvoreno ognjište

nâpa – ožbukana drvena nadstrešnica iznad kamina koja skuplja dim i usmjerava ga u dimnjak; na njezin rub stavljale su se razne kuhinjske potrepštine

hužîna – kuhinja

trînoge – okrugli željezni tronožac na koji se postavlja lonac na ognjištu

škâmji – drvene klupice

tîkule – cigle

kantûn – kut, ugao

klâda – dugačka drvena klupa

pânci – opanci

hamîja – obitelj, porodica

komôštra – željezni lanac na kaminu o koji se objesi lonac nad vatrom prilikom kuhanja

gradîje – gradele

humâr – dimnjak

pršûra – tava

grbâč – metalna strugalica, napravljena obično od prepolovljene žlice, za skidanje nakupina vlažne zemlje s motike

bruncîn – željezni lonac s *povrslom* za kuhanje; objesi se o željezni lanac – *komôštra* – nad ognjištem; zaobljenih je donjih rubova i gore nešto užji

pôvrslo – držak na košari u obliku luka postavljen s jedne strane oboda na drugi ili deblja žica na kojoj visi lonac

tôtek, tôte – tu

vâjk – uvijek

opüte - remen od svinjske ili goveđe koža kojom su se *mržzali*, popravljali poderani opanci
hji̇bac – hljeb, koji ima oblik okrugla hljeba
gnjīla - ilovača
hriškā - svježa
priške - komad svinjske kože za krpanje opanaka
košīr - oveće sječivo zaobljena srpasta oblika za sječū granja i raslinja
kosirāča - tanje kovano srpasto sječivo s drvenom ručkom za branje trave i kidanje korova
hurmināde – šibice
juṭīca - vrsta crvenog luka duguljasta oblika *Allium ascalonicum*
duperāti – imati, posjedovati

Šebīn bṛk

Ni t̄nahan ni kṛ'k
prī bi rēka – tvṛd i mṛk.
Zlāke gūsto satkāne
dežbijēgo izmitohārane.

Jāg i vèlik je bīja
mālo je ò njemu
račūna vodīja.

Kād bi iz bukāre vīno pīja
bṛk mu se močīja
žvèlto bi gucā
š njin mīga i ugađā,
zīhnuja bi
i rēka »Aaaa...«
bṛk bi òžeja
i polizā.

Ma kvasīnu kād bi pīja
û sebi bi mṛmja i grmīja
slābo bi gucā
inpetān ostā
īspod bṛka puhā i kropīja,
vrāg bi se òd njega pērija.

U cřkvi kãd bi zãspa
mular'ija bi ga dekôd za břk potégla –
rãdi svétoga m'ista
bi se sustéga.

Pöslu iza kantúna bi štròliga i čëka:
- Bòga îdula – ù sebi bi rëka –
mūlac, mòran te intrãti,
ščapūn prikovézditi
i dóbro kroculãti.

Da bãr danãš `ımamo
od břka zlãku
za kampijūn
znãli bimo
kãkvi je b'ija nūn.

---

dežbijégo – nakrivo, ukrivo
izmitohãrane – raštrkane
bukãra – otvorena drvena posuda s drškom zapremine 1-3 l
žvêlto – žustro, brzo
zihnuti – zijevnuti
kvas'ina – ocat
inpetãn – zbunjen, smeten
pêriti se - kloniti se nekoga, pribojavati
mular'ija – dječurlija
kantūn – kut, ugao
štroligãti – potajice ogledivati
mūlac – nestaan dječak
intrãti – sresti, susresti
ščãp – štap
prikovézditi – udariti nekoga nečim što se nade pri ruci
kroculãti – udariti nekoga nečim
zlãka – dlaka
kampijūn – uzorak, primjerak
nūn - on

Stāra jubāv

Osičā san sprām njōj
jōš od skūle
sāmo siromāh san bīja
pa joj nišān pristūpija.

Kòliko san je volīja i prātija
sāmo dā bi je vīdija!

Na mīsto u cĕkvi
kā' litrāt je stāla
inkrižito u oltār glēdala.
Jā iz sakreštije štrōliga
u kolōnu
i glēda kā' u Madōnu.

Na Modrāve kād bi hodīla
na prōvi vozīla
na Stāne se iskrečala
kā' vīla na rīvi stāla.
Blūza pūna cīc
svāka ko pō burāče
mīslin jādan
kōmu ū ruke pāš' če.
Ōkun nišān trēpnuja
nēgo se ĩmpeta i žbundā
sāmo ū nju san glēda.

Īšli kopāti jā i 'nā
āli svāki na svōju strānu
kunīno san mīslija nā nju.

Drūgomu je pripāla.

E... a jã san nã nju mîslija svãki dãn
i svãki dãn
i na krãju
ostã sãm.

I nîšta od jubãvi stãre
îjako su nan se ôči bile intrãle.

---

skùla – škola

litrãt – fotografija, slika

inkrižito – stalno, nerstano

sakreštija – pomoćna prostorija u crkvi za čuvanje crkvenog ruha i drugih potrepština za bogoslužje

štrologãti – neopazice, potajno gledati, pogledavati

kolõna – kameni ili mramorni stup okrugla presjeka

Stãni – predio na Modravama, murterskom kopnenom posjedu kultivirana maslinama između Prosike i Draga

burãča – posuda od kozje kože za nošenje pića u polje

impeťãti se – zbuniti se, smesti se

žbundãti se – izgubiti se, ne biti pri sebi

kuntino – stalno, neprestano

intrãti (se) – susresti (se)

Trũdni dãn

... Jubãv je zẽmju krčõla
od kršã činõla põje
'kõ ìma jubãvi
ìma i võje...

Zarovẽ tovãr
dẽ i dẽ pívãc propõva
zaškrõpje škùra
provõri glãvu Mãre
i pãta Šínku
kã je ùra.

Vlāšiči se naslonili
Ščāpi su dōli
Bī' će zemān
ěvo je dān.

Gospodār se lāhne
prī nēgo je smočīja oči
gūcne rakīje
španjulēt pripāli
na hamīju beštēmijun navāli.

Bāba pūše u glāmju
za užgāti sviću
svī se ū škuru mūhjaju
i rōbu išču.
Māti hālu iz opānka opūte,
mīš ih je poīja.
Māli se okrīja
strīni se skūta zamarāla
bīće se nočas igrāla.
Matīja nāopak obūla bīčvu.

Svē se tō sjuštālo
kād je stāra donila sviću.

Tovār je osamāren
nā njemu je cīla anterīja
pokūpila se hamīja.
Nēbo čāro līpo vrīme
uvātīli su se Hrāmīne.
Ū brod ukrcāli tovāra
ārmali četīri vēsla
za trēn su dō po Konāla.

Zōra, Bōže, kā da je stāla.

Po hl̇du su na Bl̇to ḋšli
ṗlak Ṁdrav pṙšli.
Żvor je otv̇ren
od k̇vodan
sv̇ki zṅ
sv̇j poṡ
ṡnovi kṙiti
nev̇ste škaj̇ti
sṫara ṧku trav̇ ubṙti
'ṅ i kosiṙča
i usṗt prik̇nuti ḋ je zdṙča.

Gospoḋr se po kṙvini vrṫ
dv̇ k̇raka v̇mo
ṁlo ùstranu
v̇de pṙzidu
ṅmo goṁlicu
i po ṙdu ṗlicu.

Poḋglo se ṡnce
ùprlo u ṫme
ṅge u sukṅnima ġčama ḋču
prigṅjela ih gl̇d
a oḃd sl̇b.

Ṗdne ṙz nj̇h proḣdi
ne baciġ
k̇' da zṅ da in ne tṙba.

Oḃd
l̇k ìsṙd sebe ubṙni
kṙh od ž̇ta
ṡhi isṗcani
ṧjci izragaṫni
buṙča voḋ iz Bl̇ta
i u nj̇j dv̇ tṙ k̇ne kvaṡne.

Gospodār se zlāmena
- Blagoslōvi obīd, Gospodīne!

Ūru su zaškrėgnuli
mālo prilėgli
u snū in se pričinja
dā su pālice narėsle
sāmo māsline vėlike vīdu
zaborāvili su svōju potrību.
Vītar ih mīluje.
Gōdu
a stāra stojī za pudāra.

Probūdili su se
dōbro se protėgli
na stāri se zāvor slėgli.

Gospodīne mōj Bōže
tėške vė mūke!
Pjūnuli ū ruke.

Ōd obīda do pōdneva
pijē se podropūša
pōt ih oblīva
paravijā iz njīh dūša.

Svāki mūmak mōra do ženīdbe
pedėset stābā iskrčīti
i ūnda žėna mlāda
mlāda intrāda.

Jubāv je zēmju krčīla
od kršā činīla pōje
kō ĩma jubāvi
ĩma i vōje.

Sûnce se naslonĭlo dĭli
zahlđdija Zvirĭnac
dĭša zemān
pasā dān.
Grĕdu dĭma.

Gospodār gĭni napřčena tovāra
Stāra po pūtu šāku ubrāti ostāla.
Drŭgi
svāki svĭje brĭme.
Danās je lĭpo vrĭme
sāmo ih je meštrā tradĭja
i južĭn de prĭva uĭinĭja.
Prĭva pūna brimĕn
tovār u santĭni.
Pomālo šĉāĉuĭi
na trĭ vĕsla
nĭ tĭ njĭman pŕvi pūt
na Hrāmini su u pŕvi sūt.

Tĭ dān nĭ ni gospodarĭca
u mĭru stāla.
I ‘nā je š njĭman zājedno ustāla
hamĭju oprĕmila
brĕndu vodĕ donĭla
jāvila se po ženāman
za pĕĉ užgāti
ù poje pĭjti travĕ ubrāti
žĭvomu ĭsti dāti
zavārila krĕpac
podĭzala diĉĭnu
‘nĕ vĕĉe oprĕmila u skŭlu
u žrnĭma hrmĕnte samlĭla
žĭvomu ĭsti odnĭla
napĭtala māle
pomĕla dvĕr i skāle

potopila røbu
pêç užgála
iza tōga pomòčenu røbu promujāla
i mētnula na sušilo
na křšje nā zid
dē bilo
kudiju navila
i drøgu pêç podložila.
Na brigi joj je i stari dide
da mu bude od potrebe
oprātila ga je na ulicu
kòd stàrac do siđe.
Prìdnoč navisila večeru
sòčiva i ripe
i mǎlo blitve.
Súnce zāšlo
zvonī zdravamarija
u dvør banula hamija.

Gospodarica nažigje sviču
večeru vadi.
Dide sidī u kantunu na kladi
na krilu mu zdilica
na kladu dō njega
posidala dica.
Vēlika od zemjē zdila
na kòminu
a mǎla se izvādila za dičinu.

Ōko zdile se sjuštali
jedvā su i na špara zapali.

Pòsli večere pomrižati svāki svòje opanke
žēne pribazdati
ispārane gāče.
Gospodar ū palt

mědu jûde izâjti
kûpiti kârtu tabâka
i čûti štâ če kô reči
îza tōga lěči.

Ŭjenica je svōje pogorîla
ōganj se pomâlo dūne
u šûprahi tinjâ.
Sâñ pomâlo lēla š njîman.

Sprēmaju se lěči.
Jedvâ su dôšli do pōsteje
trûdni i spēči.
Isprûžija svâki žûjavu rûku
uza trûdni živõt
i pokrîja se sukancūn.
Zâspali.

Ne bi ih probûdija kalūn.

I pasâ i vî trûdni dâñ
sûtra če òpet denōva
kâd ih razâjde sâñ.

---

zarovâti – oglasiti se revanjem (za magarca)

škûra – prozorski kapak

Vlâšiči – zvijezde Plejade; nekoć se uz pomoć zvijezda određivalo doba noći

Ščâpi – zvijezde Orion

zemâñ – prikladno vrijeme

gospođar – otac obitelji, *pater familias*

španjulět - cigareta

hamîja – obitelj; porodica

beštēmija - psovka

glâmja - ostatak djelomično izgorjelog komada drva, ugarak

û skuru – u mraku

mûhjati – vrtjeti se ne znajući kamo

rōba – odjeća

hâliti – nedostajati

skûta – ženska donja haljina bez rukava
 zamarâti – zagubiti
 b'čva – čarapa
 sjuštâti – dovesti u red, posložiti
 anter'ija – oprema za *inradu* – poljodjelske alatke, obuća, odjeća, hrana, piće
 čâro – svjetlo, jasno, bez oblaka
 Hrâmina – priobalni dio Murtera
 ârmati – postaviti
 Konâ – kanal, morski tjesnac između otoka Murtera i susjednih otočića i kopna
 Blâto – lokalitet na Modravama
 Modrâve – murterski kopneni posjedu iskrčen i zasađen maslinama između između Prosike i Draga
 zâvor – mjesto na kome se počinje *škajati* ili kopati ili mjesto dokle se došlo sa *škajanjem* ili kopanjem
 prethodnog dana
 škajâti – nositi iskrčeno kamenje na hrpu, gomilu ili nasipati nešto sitnim, ostrim kamenjem
 kosirâča – poljodjelska alatka; tanje kovano sječivo srpasta oblika s drvenom ručkom za branje trave i
 kidanje korova i drače
 zdrâča – bodljikava stabljika divlje kupine *Rubus ulmifolius ssp. Dalmaticus*
 krčevina – iskrčen teren
 pr'izida – širok i dug suhozid nastao slaganjem iskrčenog kamenja
 gom'lica – složna gomila od kamena izvađenog s prilikom krčenja zemljišta
 pâlica – mladica, tek posađena mladica
 suknčne – koje su od upletenih vunениh niti
 lûk – bijeli luk, čenjak
 šujci – suhe smokve vrlo slabe kakvoće
 burâča – posuda od kozje kože za nošenje pića u polje
 kvâsina – ocat
 zlâmenati se – učiniti znak križa, prekriziti se
 zaškrégnuti – nakratko usnuti
 pudâr – poljar, čuvar polja
 podropûša – razvodnjeno vino najniže kvalitete
 mûmak – momak
 intrâda – zemljišni posjed
 Zvir'inač – draga na Crnoj Gori, brdu ponad Vranskog jezera nasuprot Modrava
 gredû – idu
 meštrâ – maestral, sjeverozapadnjak
 trad'iti – izdati
 južin – lagani jugoistočnjak
 prôva – pramac
 br'ime – brene
 santina – utroba broda
 ščâčući – polako ići, jedva se pomicati
 brênda – drvena pljosnata posuda zapremine oko 20 l za nošenje vode
 krôpac – jelo od ječmenog brašna *žitovca* kuhana u vodi s dodatkom soli i ulja

žřna – žrvanj, mali mlin na ručno okretanje
užgãti – upaliti vatru
promujãti – promiješati
sušilo – improviziran prostor za sušenje odjeće
kišje – suho granje na koje se znala stavljati mokra odjeće za sušenje
kudija – obrađeni duži i tanji komad drva s osobito oblikovanim često ornamentiranim zaglavljem na koji se postavljala vuna koju je predilja prstima upredala, sukala u niti
sřda – prikladan kamen, deblo ili drugi zgodan predmet na kome je sjedilo više osoba
sõčivo – zajednički naziv za mahunarke (bob, grah, slanutak, grašak)
rřpa – korijen repe *Brassica rapa*
nažřgati – paliti
kantün – kut, ugao
klãda – duga drvena klupa
zdřla – zdjela
dičřna – djeca
pomrřžati – pokrpati, splesti
pribazđđati – na brzinu prišiti, zakrpati iglom
gãče – hlaće
pãlt – prodavaonica duhana i gostionica
tabãk – duhan
šřpraha – ostaci žeravice na ognjištu zatrpani pepelom
sukãnce – vuneni pokrivač
kalün – top
pasãti – proći
denõva – ispočetka